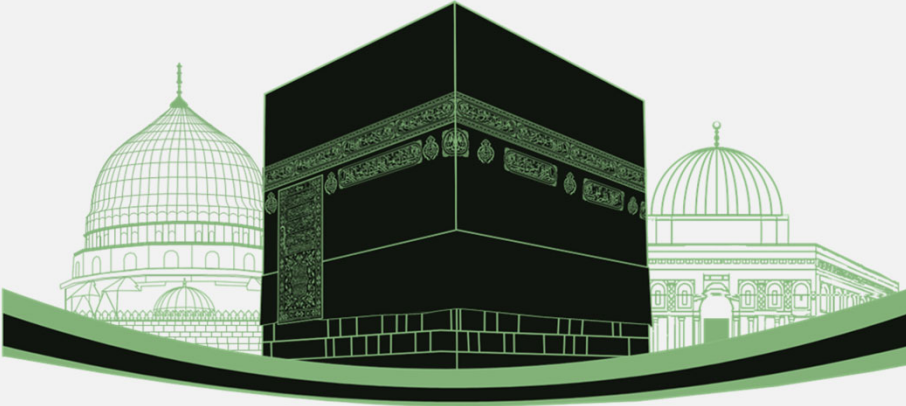

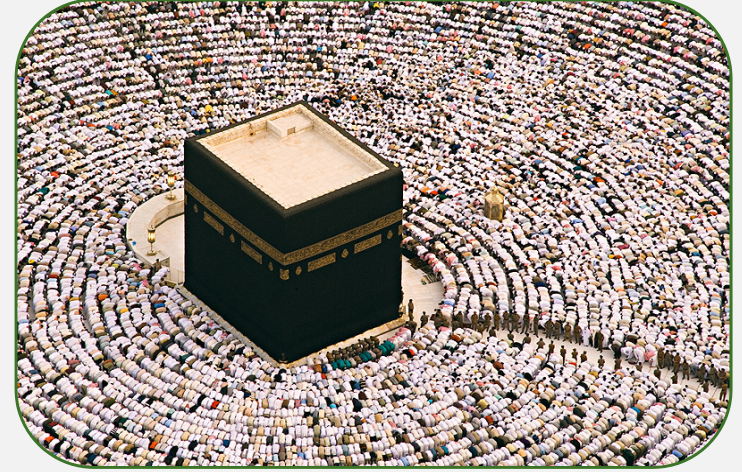

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

HAC VE UMRE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

HAC İBADETİNİN GEREĞİ OLARAK BİR ARADA YAŞAMA BİLİNCİ

SUNUMU HAZIRLAYAN MEHMET FATİH CAN

HAC İBADETİ

Hac ibadeti; hac yolculuğuna çıkan bir kişiye, İslam kardeşliğinin ve buna bağlı olarak kardeşlik hukuku ve ahlakının mahiyetini ve bunun insanı olgunlaştırıcı rolünü fark ettirerek, herkese kardeşçe davranmasını sağlar.

İnsanlar; akıl, kabiliyet, görgü ve kültür seviyeleri birbirinden farklı olarak yaratılmışlardır. İnsanlar toplu halde yaşarlar, bu sebeple de bir arada yaşamının bilinci ve sorumluluğuyla hareket etmeli, bir müminde bulunması gereken vasıfları daima hatırlamalıdır.

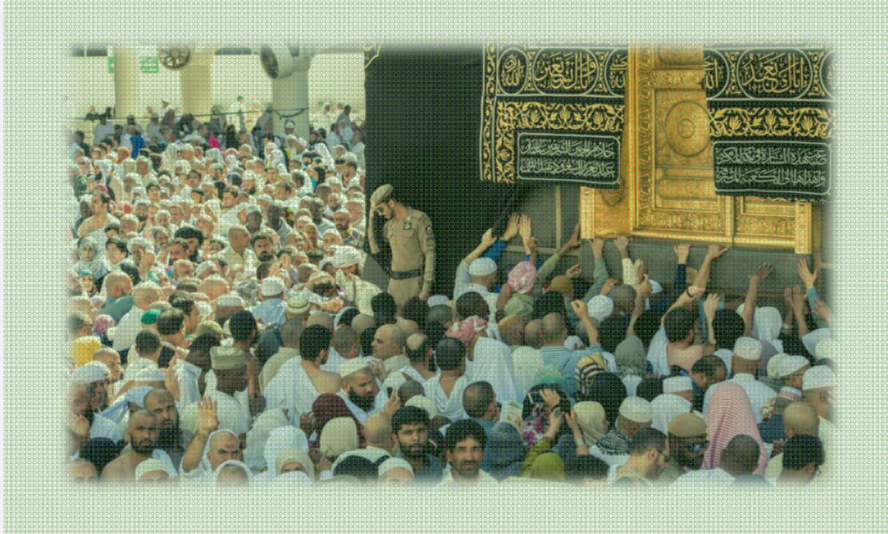
وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ
الْسِّنَتِكُمْ وَالْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ

{۲۲}

”Göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olması da O’nun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir. Şüphesiz bunda bilenler için elbette ibretler vardır.” (Rum-22)

Yol arkadaşlarımız arasındaki mezhep ve kültür farklılıklarımıza saygı göstermeli, bunların birer zenginlik olduğunu düşünerek kardeş olduğumuz bilinciyle hareket etmeliyiz.

BİR ARADA YAŞAMANIN GEREKTİRDİĞİ SORUMLULUKLAR

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا
الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا أُمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ
رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ
أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ
وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ

شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

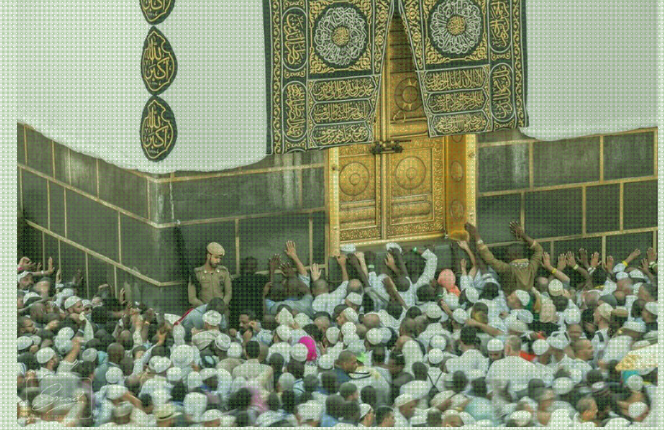
"Ey iman edenler! Allah'ın (koyduğu din) nişanelerine, haram aya, hac kurbanına, (bu kurbanlıklara takılı) gerdanlıklara ve de Rab'lerinden bol nimet ve hoşnutluk isteyerek Kâ'be'ye gelenlere sakın saygısızlık etmeyin..."

Mâide Sûresi 5/2:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ) :
“لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْ لَا
أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمْوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفَشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ.”

Ebû Hüreyre'nin naklettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “İman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Size, yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir iş göstereyim mi? Aranızda selâmı yayın.” (M194 Müslim, İmân, 93)

Hac yolculuğuna çıkan kişiler, Rahman'ın Misafirleri olduklarının bilinciyle hareket etmeli, kendisi dışındaki diğer kardeşlerine sevgiyle muamelede bulunmalı ve onların haklarına saygı göstermelidir.

BAŞKALARINI KENDİNE TERCİH ETMEK (DİĞERGAMLIK, FEDAKARLIK VE İSAR)

وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ
إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتِرُونَ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ

فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

"Onlardan (muhacirlerden) önce o yurda (Medine'ye) yerleşmiş ve imanı da gönüllerine yerleştirmiş olanlar, hicret edenleri severler. Onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık duymazlar. Kendileri son derece ihtiyaç içinde bulunsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden, hırsından korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir." (Haşr/9)

Beklememek İçin

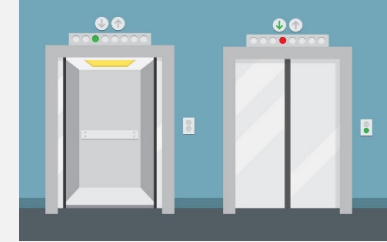
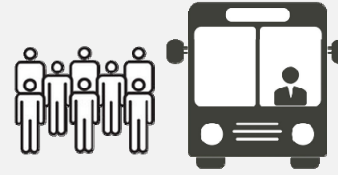
Namaz vakitlerine 15-20 dk kala ve namaz esnasında servislerin çalışmadığını bilerek HAREME gidişlerinizi ona göre ayarlayın.

Otobüse, uçağa binip-inerken ve asansörü kullanırken daima sabır ve teenni ile hareket etmeli, sıraya girmeli, tartışmamalı ve birbirimizin haklarına saygı göstermeliyiz.

Otel-harem arası servislerde yer kavgası yapmayalım. Kızgınlıklara, itip-kakışmalara sebebiyet vermeyelim. Bayanlara ve yaşlılara öncelik tanıyalım.

HILM (TEBESSÜM ETMEK, YUMUŞAK HUYLU OLMAK)

فِيمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا
غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

{ ۱۵۹ }

(Al-i İmran – 159)

"Sen onlara sırf Allah'ın lütfü sayesinde yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı kalpli olsaydın, hiç şüphesiz etrafından dağılır giderlerdi. Onları affet, onların bağışlanmasını dile, iş hakkında onlara danış, karar verince de Allah'a güven, doğrusu Allah kendisine güvenenleri sever." (Al-i İmran – 159)

Hac yolculuğu boyunca karşılaştığımız kardeşlerimize daima güler yüzlü olmalı, tebessüm etmeli, gördüğümüzde selamlaşmalı, hal ve hatırını sormalı, gönüllerini hoşnut etmeye çalışmalıyız.

AYIP VE KUSURLARI GÖRMEZDEN GELMEK

وعن ابن عمر رضي الله عنهما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : «الْمُسْلِمُ أَحْوُ الْمُسْلِمِ ، لَا يَظْلِمُهُ ، وَلَا يُسْلِمُهُ ، مَنْ كَانَ فِي حَاجَةٍ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» متفقٌ عليه .

“Müslüman Müslüman'ın kardeşidir ona zulmetmez; onu düşmana teslim etmez. Kim bir Müslüman kardeşinin ihtiyacını giderirse, Allah da onun bir ihtiyacını giderir. Kim bir Müslüman'ın sıkıntısını giderirse, Allah da kıyamette onun bir sıkıntısını giderir. Kim de bir Müslüman'ın aybını örterse, Allah da kıyamette onun bir aybını örter.”

Buhârî, Mezâlim 3; Müslim, Birr 58. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 38, 60; Tirmizî, Hudûd 3, Birr 19; İbni Mâce, Mukaddime 17

"Ve sabret. Muhakkak ki Allah, iyilik edenlerin ecrini zâyi etmez." (Hud-115)

BU NEDENLE

Yola çıkmadan önce yanımıza mutlaka ama mutlaka almamız gereken Üç şey:

1-Sabır, 2-Sabır,3-Sabır

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

ÂDÂB-I MUAŞERET (GÖRGÜ KURALLARI)

A HÜRMET
ve
MERHAMET

B SELAMLAŞMA

C MAHREMİYET
(GİZLİLİK)

D SELAMET
ve
EMNİYET

E NEZAKET
VE
ZARAFET

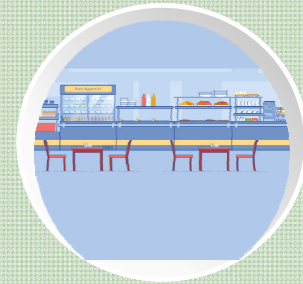
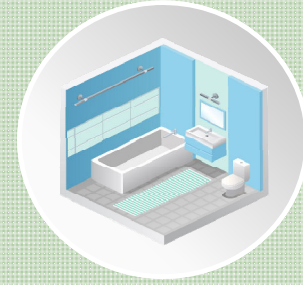
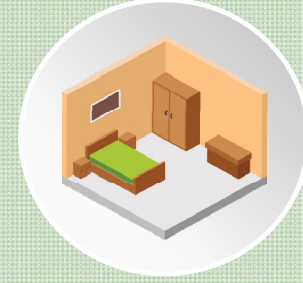
F NEZAFET
(TEMİZLİK)

G YARDIMLAŞMA

TEMİZLİĞE ÖZEN GÖSTERELİM

Odalarımızı ve ortak kullanım alanlarını
(tuvalet, banyo) temiz tutalım.

Yemekhanelerimizi Temiz Turalım.
Yemek Sırasını İhlal Etmeyelim.
Yiyeceğimiz Kadar Yemek Alalım ve
İsraftan Kaçınalım

Çevreyi temiz tutmalı, yerlere çöp
atmamalıyız

**Çevreye atılan her çöp, kağıt
peçete, pet şişe ve naylon poşet
harem dokunulmazlığına zarar
veriyor.**

Her yıl arkalarından dağ gibi çöp
yığınları bırakan hacılar, temiz ve nezih
bir ibadetten mahrum kalıyor.
Mümin hem bedenini ve ruhunu
hem de çevresini temiz tutar.
Zira Peygamber Efendimizin ifadesiyle
"Temizlik immandır."

Evimizi nasıl itinayla koruyup temiz
tutuyorsak, Allah'ın Evini de öylece
korumalıyız. Atıkların toprağı ve suyu
zehirlmesine izin vermeliyiz.
Çevreyle dost "yeşil bir hac" için
gayret göstermeliyiz. Unutmayalım ki,
çevremiz en değerli hazinemizdir.

T.C. DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Universiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı
No: 1477A-06800 Çankaya/ANKARA
Tel: +90 312 295 75 15 - 19 - 20
Faks: +90 312 286 50 95- 287 42 74

HAC ORGANİZASYONU

Hac Yolculuğu ve Çevre Ahlakı

[f](#) [i](#) [x](#) [v](#) /hacveumredib

0850 260 13 13

Mahremiyete Dikkat Edilmeli

Odalara izinsiz
girmeyelim

Nezaket Kurallarına Uyalım

Başkalarını rahatsız edici söz ve davranışlardan (toplu alanlarda sigara içmek, yüksek sesle konuşmak, klimaları gereksiz yere açmak/kapatmak gibi...) Kaçınalım.

Selamlaşma

Diğer ülkelerden gelen Müslümanlarla selamlaşma, iletişim kurma ve kaynaşma yoluna gidelim.

Selamet ve Emniyet

Aynı odada kaldığımız arkadaşlarımızın eşyalarını izinsiz kullanmamalı, karşılıklı güven içerisinde hareket etmeli, onur kırıcı ve suçlayıcı ifadelerden kaçınmalıyız.

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ
وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

İyilik ve takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. (Maide-2)

“Müminler, birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat göstermeye, tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer.

”
(M6586 Müslim, Birr, 66; B6011 Buhârî, Edeb, 27)

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

İnsanın onur ve haysiyetine zarar veren, birlik ve kardeşliğimizi zedeleyen;

Yalancılık, gıybet, söz taşıma, alay etme, tecessüs, kavga etme, küfür, kötü söz, Öfke, bencillik gibi olumsuz davranışlardan hayatımız boyunca özellikle de Umre yolculuğunda kaçınmalıyız. Zira bu tür davranışlar toplum düzenini bozar, müminler arasındaki sevgi, birlik ve beraberliği zedeler.

مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرُفْثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ

"Kötü söz söylemeden ve büyük günah işlemeyen hacceden kimse, annesinden doğduğu günkü gibi günahsız olarak (evine) döner." (Buhârî, "Hac", 4, "Muhsar", 10) (Kul hakları hariç tutulmuştur.)

Öfkene Hakim Ol !

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ
الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

﴿١٣٤﴾

Onlar (takvâ sahipleri) bollukta da darlıkta da Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah iyilik edenleri sever. (Ali İmran-3/134)

TEŞEKKÜR EDERİM